

Bruxelles, den 2.3.2017
COM(2017) 201 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

**ANDEN RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET
EUROPÆISKE RÅD OG RÅDET**

om den operationelle gennemførelse af den europæiske grænse- og kystvagt

1. DEN EUROPÆISKE GRÆNSE- OG KYSTVAGT - STYRKET BESKYTTELSE AF DE YDRE GRÆNSER

Beskyttelse af Den Europæiske Unions ydre grænser, herunder gennem den europæiske grænse- og kystvagt, er et af hovedelementerne i den samlede europæiske migrationspolitik, som Den Europæiske Union fører for at opfylde de øjeblikkelige og de mellem- og langsigtede behov, der blev fastslået i den europæiske dagsorden for migration.

Den europæiske grænse- og kystvagt følger konceptet og principperne for integreret grænseforvaltning og samler - i en erkendelse af fælles ansvar - medlemsstaternes grænsemyndigheder, herunder kystvagter i det omfang de udfører grænsekontrolopgaver, i et solidt europæisk grænseagentur. Medlemsstaternes primære rolle og kompetence for så vidt angår en styrkelse af kontrollen ved de ydre grænser med udgangspunkt i deres egen eksisterende kapacitet på mere end 100 000 grænse- og kystvagter er helt afgørende for at nå dette mål. Beskyttelse af de ydre grænser er en forudsætning for, at Schengenområdet uden kontrol ved de indre grænser kan fungere normalt. De fælles investeringer og det fælles engagement for at sikre, at den europæiske grænse- og kystvagt så hurtigt som muligt bliver operationel i fuldt omfang, er et konkret udtryk for medlemsstaternes tilsagn om at dele ansvaret og udvise solidaritet til gavn for fællesskabet.

Denne rapport gør status over de fremskridt, der er gjort siden den første rapport i januar. Den identificerer desuden de skridt, som alle interesserede parter må tage for at sikre, at den europæiske grænse- og kystvagt bliver fuldt ud operationel så hurtigt som muligt. Agenturets bestyrelse spiller en særlig vigtig rolle. Den fungerer som det forum, hvor den politiske prioritering af operationaliseringen af den europæiske grænse- og kystvagt skal omsættes til konkrete foranstaltninger i forbindelse med praktiske spørgsmål såsom dækning af behovene ved udsendelser til igangværende fælles operationer eller puljer.

2. OPERATIONEL STØTTE TIL MEDLEMSSTATERNE

Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning yder fortsat operationel støtte i marken til medlemsstaterne i forbindelse med deres grænseforvaltning. Den nye årlige cyklus¹ for udførelse af agenturets operationelle aktiviteter i medlemsstater i frontlinjen blev indledt den 1. februar 2017, hvor agenturet udsendte omkring 1 350 grænsevagter og andet relevant personale til forskellige afsnit af EU's ydre grænser.

På trods af disse omfattende udsendelser mangler de løbende operationer til stadighed ressourcer, både hvad angår menneskelige ressourcer og teknisk udstyr, i forhold til agenturets vurdering af behovene i henhold til risikoanalysen. Medlemsstaterne er

¹ Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning yder operationel støtte til medlemsstater i frontlinjen gennem fælles operationer planlagt i det foregående år og under hensyntagen til risikoanalyser. Bidragene kommer fra medlemsstaterne, og udsendelser aftales på forhånd i forbindelse med de såkaldte årlige bilaterale drøftelser mellem agenturet og medlemsstaterne. De seneste bidrag blev fastsat i december 2016 for at dække agenturets forventede operationelle behov i 2017.

nødt til at afhjælpe disse mangler for at sikre, at de operationelle mål med de fælles operationer, nemlig at yde den nødvendige støtte til grænseafsnit i frontlinjen, ikke undermineres, og at en sådan situation ikke i sidste ende forårsager en nødsituation, der kræver iværksættelse af en hurtig grænseindsats.

Agenturets mest omfattende udsendelser vedrører på nuværende tidspunkt migrationspresset mod den østlige Middelhavsrute, den centrale Middelhavsrute og Vestbalkanruten.

2.1. Udsendelse til medlemsstater i frontlinjen

Grækenland

Agenturet gennemfører tre forskellige operationer i Grækenland. Den fælles operation Poseidon i Det Ægæiske Hav støtter Grækenlands grænsekontrol og gennemførelsen af hotspottilgangen på øerne i Det Ægæiske Hav og erklæringen fra EU og Tyrkiet. Den 1. marts 2017 vedtog Kommissionen den *femte rapport om de fremskridt, der er gjort med hensyn til opfyldelsen af erklæringen fra EU og Tyrkiet*², som giver et mere detaljeret overblik over agenturets indsats i denne henseende.

Agenturet har udsendt 740 medarbejdere som led i den fælles operation Poseidon, herunder støtte til tilbagesendelsesoperationer, og 280 sikkerhedsofficerer er udsendt af det græske politi med finansiell støtte fra agenturet. Udsendelsen omfatter desuden to havpatruljefartøjer, fire kystpatruljefartøjer, otte kystpatruljebåde, et fastvinget luftfartøj, 13 patruljevogne, fire busser og to køretøjer med termovision.

Agenturet er også til stede i forbindelse med fælles operationer, fleksible aktiviteter og kontaktpunkter, og støtter Grækenlands grænsekontrol med udsendelsen af i alt 50 medarbejdere til den græsk-tyrkiske og den græsk-albanske landgrænse og grænsen til Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien. Agenturet indledte navnlig den 1. februar 2017 en ny operationel aktivitet i det nordlige Grækenland med henblik på at udsende europæiske grænse- og kystvagthold til landgrænsen til Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien og Albanien for at styrke grænseovervågningen og forhindre irregulære sekundære bevægelser og yderligere styrke EU's svar på udfordringerne på Vestbalkanruten. 12 medarbejdere blev udsendt pr. 1. februar 2017, og yderligere ti medarbejdere blev udsendt pr. 13. februar 2017. I henhold til den vedtagne operationelle plan skal der gradvist udsendes over 60 medarbejdere. I februar manglende man dog at udsende 42 medarbejdere, og tallet pr. 1. marts forventes at være 39 medarbejdere.

Italien

Agenturet yder støtte i form af 272 udsendte til Italien og det centrale Middelhavsområde under den fælles operation Triton, herunder besætningsmedlemmer på det udstyr, der indsættes, og eksperter, som bistår med gennemførelsen af hotspottilgangen. Udsendelsen støttes med tre luftfartøjer, to

² COM(2017) 204 final.

helikoptere, to havpatruljefartøjer og tre kystpatruljefartøjer. Støtten forventes at blive øget yderligere i de kommende uger, når migrantstrømmen stiger.

Bulgarien

Agenturet bistår fortsat Bulgarien med at kontrollere landgrænserne, også med henblik på at forhindre irregulære sekundære bevægelser. Støtten ydes gennem fælles operationer, fleksible aktiviteter og kontaktpunkter, og agenturet er til stede ved den bulgarsk-tyrkiske og den bulgarsk-serbiske landgrænse. Der er på nuværende tidspunkt udsendt 152 medarbejdere, som får støtte fra seks hundepatruljer, syv køretøjer med termovision, 40 patruljevogne, 7 CO₂-detektorer og 39 SmartDeck-kameraer.

2.2. Udsendelse til andre medlemsstater

Vestbalkan

Ca. 100 medarbejdere er på nuværende tidspunkt udsendt til andre medlemsstater for at bistå med grænseforvaltningen i den vestlige Balkanregion. De mest omfattende udsendelser sker som led i fælles operationer, fleksible aktiviteter ved Kroatiens og Ungarns landgrænser til Serbien, for at støtte grænseovervågningen og forhindre irregulære sekundære bevægelser og yderligere styrke EU's svar på udfordringerne på Vestbalkanruten. De udsendte medarbejdere støttes af syv hundepatruljer, 15 SmartDeck-kameraer, 26 patruljevogne og fem køretøjer med termovision.

Europæiske lufthavne

Som i de seneste år lancerede agenturet desuden den 1. februar 2017 den fælles operation Focal Points Air, der fungerer som en permanent platform ved den ydre luftgrænse, som skal øge det operationelle samarbejde mellem medlemsstaterne. I henhold til den operationelle plan skal indsatsen omfatte 37 større europæiske lufthavne i 24 medlemsstater (10 permanente og 27 midlertidige udsendelser) frem til udgangen af januar 2018.

Agenturet bestræber sig på løbende at give udtryk for sine operationelle behov gennem den såkaldte rullende offentlige indkaldelse, men medlemsstaterne bør systematisk underrettes herom månedligt, og agenturet bør søge de nødvendige bidrag via bilaterale kontakter med medlemsstaterne. Kommissionen støtter også denne proces ved at lade manglerne fremgå af de ugentlige rapporter, der også præsenteres for medlemsstaterne som led i mekanismen vedrørende integreret situationsforståelse og -analyse.

Næste skridt:

Medlemsstaterne bør

- sikre, at de aftalte ressourcer altid stilles til rådighed for agenturet til de løbende operationer og de obligatoriske puljer
- tilvejebringe følgende ressourcer på basis af de på nuværende tidspunkt konstaterede mangler:

Mangler for Grækenlands vedkommende (den fælles operation Poseidon)

14. februar-30. marts 2017: to helikoptere, et havpatruljefartøj; en kystpatruljebåd (kun marts), to transportkøretøjer

April 2017: 24 medarbejdere, to kystpatruljefartøjer, en kystpatruljebåd, to transportkøretøjer

(fælles operation, fleksible aktiviteter ved Grækenlands nordlige landgrænse)

Marts 2017: 39 medarbejdere, 16 patruljevogne, en hundepatrulje, et køretøj med termovision, to transportkøretøjer. April 2017: 58 medarbejdere, 23 patruljevogne, to hundepatruljer, et køretøj med termovision, to transportkøretøjer

Mangler for Bulgariens vedkommende (fælles operationer, fleksible aktiviteter og kontaktpunkter)

1.-29. marts 2017: 63 medarbejdere, 28 patruljevogne, 16 hundepatruljer, et køretøj med termovision

29. marts-26. april 2017: 74 medarbejdere, 23 patruljevogne, 14 hundepatruljer, to køretøjer med termovision

Mangler for Italiens vedkommende (den fælles operation Triton)

17. marts-7. april 2017: 13 medarbejdere, et havpatruljefartøj, to kystpatruljefartøjer

7. april-5. maj 2017: fire medarbejdere, et havpatruljefartøj

Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning bør

- *for at sikre, at operationerne og de obligatoriske puljer fungerer gnidningsløst og effektivt månedligt oplyse medlemsstaterne om de nødvendige ressourcer og proaktivt søge de nødvendige bidrag inden for rammerne af bilaterale kontakter med medlemsstaterne.*

3. FREMSKRIDT I FORBINDELSE MED GENNEMFØRELSEN AF DE HØJST PRIORITEREDE OMRÅDER

Agenturets bestyrelse afholdt sit første møde i år den 8.-9. februar i Malta. Der blev truffet en række vigtige beslutninger, hvilket fremgår af de respektive afsnit i rapporten. Mødet i Malta gav også mulighed for at afholde et fælles plenarmøde med Det Europæiske Asylstøttekontors bestyrelse, hvor begge agenturers rolle i gennemførelsen af hotspotcentre, dataindsamling, dataanalyse og informationsudveksling samt det fremtidige strategiske samarbejde mellem agenturerne blev drøftet. Ved denne lejlighed undertegnede agenturenes administrerende direktører en samarbejdsplan vedrørende prioriteter for agenturenes fælles aktiviteter for 2017-2018. Kommissionen bifalder det tættere samarbejde mellem de to agenturer som en vigtig del af gennemførelsen af hotspottilgangen.

Agenturet fremmer til stadighed gennemførelsen af fem prioriterede områder, som Rådet (retlige og indre anliggender) fastsatte og godkendte på sit møde i april 2016.

3.1. En styrkelse af grænse- og kystvagtens udrykningsstyrke, herunder den obligatoriske sammenlægning af ressourcer

For så vidt angår den obligatoriske sammenlægning af ressourcer for at styrke agenturets udrykningsstyrke, har medlemsstaterne bekræftet, at over 1 500 grænsevagter og andet personale er til rådighed for udrykningsstyrken. For at give Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning mulighed for at kontrollere, om grænsevagterne i puljen stemmer overens med de fastsatte profiler, og tilrettelægge den nødvendige uddannelse bør medlemsstaterne stadig meddele agenturet eksperternes navne.

På trods af opfordringer i den første statusrapport, som blev vedtaget den 25. januar 2017, blev der ikke givet nogen tilsagn om afhjælpning af manglerne, for så vidt angår udrykningsstyrken. Ved udgangen af februar 2017 har kun 14 medlemsstater - Østrig, Bulgarien, Kroatien, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn, Litauen, Nederlandene, Polen, Portugal, Rumænien og Slovenien - forpligtet sig til at yde bidrag til denne pulje. Der er derfor stadig betydelig mangel på de fleste typer udstyr, især køretøjer med termovision, hav- og kystpatruljefartøjer, kystpatruljebåde og helikoptere, i forhold til det antal, som bestyrelsen har vedtaget.

Manglerne kan også delvist afhjælpes med agenturets egne operationelle ressourcer, dvs. gennem rammeaftaler om leasingtjenester i forbindelse med luftovervågning og leje af patruljevogne, men agenturet er også nødt til omgående at gentage sin opfordring til at yde bidrag, således at de medlemsstater, der endnu ikke har gjort det, kan afhjælpe de identificerede mangler for at sikre, at puljen er forsynet med alle typer udstyr året ud.

Næste skridt:

Agenturet bør

- *omgående gentage sin opfordring til at yde bidrag, således at de medlemsstater, der endnu ikke har gjort det, kan afhjælpe de identificerede mangler i udstyrpuljen til hurtig udrykning.*

Medlemsstaterne bør

- *afhjælpe de identificerede mangler i udstyrpuljen til hurtig udrykning senest inden udgangen af marts 2017 for at sikre fuld kapacitet hele året. De medlemsstater, der endnu ikke har bidraget til puljen, bør gøre en særlig indsats*
- *senest den 15. marts meddele agenturet navnene på de eksperter, der er til rådighed for udrykningsstyrken, således at agenturet kan tilrettelægge den nødvendige uddannelse og kontrollere, at grænsevagterne i puljen stemmer overens med de fastsatte profiler*

- sikre, at de eksperter, som er udpeget til udrykningsstyrken i overensstemmelse med de profiler, der er fastsat af bestyrelsen, rent faktisk er til rådighed hele året.

3.2. Gennemførelse af forebyggende sårbarhedsvurderinger på grundlag af en fælles metode

Styrkelse af den forebyggende **kvalitetskontrol af Schengenområdet virkemåde** er klart en politisk topprioritet for Den Europæiske Union. Agenturets nye mekanisme til at vurdere sårbarheder i medlemsstaternes kapacitet til at håndtere nuværende og fremtidige udfordringer ved de ydre grænser forventes at bidrage betydeligt til dette fælles mål i de kommende måneder og år.

Agenturet gør en intensiv indsats for at gennemføre **sårbarhedsvurderinger** i overensstemmelse med en fælles metode og den vedtagne tidsplan. Det andet møde i Netværket for Sårbarhedsvurderinger blev afholdt den 25.-26. januar 2017 med henblik på yderligere drøftelser med medlemsstaterne om indsamlingen af data om den eksisterende kapacitet, som blev indledt den 18. januar 2017. Den skræddersyede model for indsendelse af data og den måde, hvorpå agenturet har til hensigt at håndtere fortrolige oplysninger indsamlet fra medlemsstaterne i den lukkede IT-infrastruktur, blev forklaret nærmere. For at støtte medlemsstaterne i deres bestræbelser på at indsamle og fremlægge oplysningerne i tide udsendte agenturet midlertidigt personale til ni medlemsstater, der ønskede det, for at støtte dem i denne udfordrende øvelse.

Den 24. februar, som var fristen for indsendelse af data, havde størstedelen af medlemsstaterne (22) indsendt de krævede data. Syv af medlemsstaterne havde dog indsendt ufuldstændige data, og syv medlemsstater har endnu ikke indsendt data.

I henhold til artikel 13 i forordningen om den europæiske grænse- og kystvagt er medlemsstaterne forpligtede til på agenturets anmodning at fremlægge de oplysninger, der er nødvendige for, at agenturet kan foretage vurderingerne. Det er klart, at indsendelsen af fuldstændige data om den eksisterende kapacitet er en forudsætning for, at agenturet reelt kan indlede sårbarhedsvurderingen. Når agenturet har adgang til oplysninger om den eksisterende kapacitet, gennemfører det på baggrund af et sæt objektive kriterier en dybdegående analyse af medlemsstaternes eksisterende kapacitet sammenholdt med relevante risikoindikatorer.

I denne henseende tjener de indsamlede oplysninger som afgørende grundlag for alle delprocesser i sårbarhedsvurderingerne:

- grundlæggende vurderinger af de enkelte medlemsstaters kapacitet til at håndtere de aktuelle udfordringer ved de ydre grænser
- simuleringsøvelser til at vurdere de fremtidige udfordringer ved de ydre grænser i forbindelse med en række medlemsstater, som er identificeret i henhold til metoden
- mekanisme for nye trusler, der giver mulighed for en konstant screening af situationen ved de ydre grænser, og som kan udløse en specifik sårbarhedsvurdering.

De grundlæggende vurderinger, der forventes at foreligge senest i april 2017, bør allerede om nødvendigt føre til, at agenturets administrerende direktør fremsætter en eller flere **henstillinger til den eller de pågældende medlemsstater om de nødvendige foranstaltninger**, som den berørte medlemsstat skal træffe for at fjerne de således konstaterede sårbarheder inden for en fastsat tidsfrist. Henstillingerne bør tage højde for agenturets risikoanalyse, den berørte medlemsstats bemærkninger og resultaterne af Schengenevalueringssystemet.

Da et af sårbarhedsvurderingernes hovedmål er - især for de medlemsstater, der står over for specifikke og uforholdsmæssigt store udfordringer - at identificere mulige omgående konsekvenser ved de ydre grænser og efterfølgende konsekvenser for Schengenområdet, bør den administrerende direktørs henstillinger - **som en prioritet - fokusere på de mest akutte sårbarheder** i forbindelse med de aktuelle udfordringer ved de ydre grænser, der påvirker Schengenrådets virkemåde negativt.

Når resultaterne af simuleringsovelserne foreligger senest ved udgangen af oktober 2017, bør det, om nødvendigt, overvejes at fremsætte en anden runde henstillinger vedrørende de fremtidige udfordringer ved de ydre grænser.

Næste skridt:

Medlemsstaterne bør

- *for så vidt angår de medlemsstater [Østrig, Danmark, Tyskland, Grækenland, Malta, Portugal og Spanien], der ikke overholder fristen for indsendelse af de nødvendige oplysninger om de eksisterende ressourcer, indsende oplysningerne snarest og under alle omstændigheder senest den 10. marts 2017*
- *for så vidt angår alle medlemsstater, hurtigt besvare anmodninger fra agenturet om supplerende oplysninger, navnlig hvis de indsendte oplysninger er ufuldstændige, for at sikre, at alle oplysninger foreligger senest den 10. marts 2017.*

Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning bør

- *sikre, at det prioriteres at indkredse de mest hastende sårbarheder baseret på de første resultater af sårbarhedsvurderingen og andre oplysninger*
- *foretage grundlæggende vurderinger af de nuværende udfordringer for alle medlemsstaterne senest inden udgangen af april 2017*
- *på grundlag af resultaterne af de grundlæggende vurderinger bør den administrerende direktør inden udgangen af maj 2017 om nødvendigt fremsætte henstillinger til de relevante medlemsstater om som en prioritet at håndtere de mest akutte sårbarheder.*

3.3. Støtte til tilbagesendelse

Agenturet organiserer stadig flere tilbagesendelsesoperationer. Mellem den 12. januar og den 27. februar 2017 organiserede agenturet 44 flyvninger med henblik på tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med i alt 2 116 tilbagesendte i 2017.

Siden den 7. januar 2017 er **tre nye puljer** af henholdsvis observatører og ledsagere ved tvangsmæssig tilbagesendelse og tilbagesendelsesspecialister til rådighed ved disse indsatser. Pr. 20. februar 2017 har 25 medlemsstater bidraget til disse puljer ved at stille 518 af de nødvendige 690 eksperter til rådighed. **Medlemsstater, der ikke har bidraget til puljerne - Cypern, Sverige, Liechtenstein og Schweiz - skal gøre det snarest.** Alle medlemsstaterne skal **afhjælpe manglerne**, især for så vidt angår **puljen af ledsagere ved tvangsmæssig tilbagesendelse, som kun er nået op på 386 eksperter af de i alt 600 nødvendige eksperter.** Medlemsstaterne bør i samarbejde med agenturet sikre, at den kompetence og ekspertise, der er nødvendig for at varetage tilbagesendelsesrelaterede opgaver, er tilstrækkeligt repræsenteret i puljen af tilbagesendelsesspecialister. Det er af særlig betydning i betragtning af det stigende antal tilbagesendelsesoperationer sammenlignet med de seneste år og i lyset af det behov for tilbagesendelsesaktioner, der kan opstå i de kommende måneder.

Det er nødvendigt at sikre klarhed, for så vidt angår de praktiske fremgangsmåder og reglerne vedrørende udsendelse af puljemedlemmer samt deres operationelle opgaver og juridiske ansvar. Agenturet skal definere disse elementer for at sikre faste rammer for puljernes arbejde og sikre, at de er klar til udsendelse.

Som følge af ikrafttrædelsen af forordningen om den europæiske grænse- og kystvagt har agenturet mulighed for - på eget initiativ- at sikre tilrettelæggelsen af tilbagesendelsesoperationer baseret på månedlige oplysninger fra medlemsstaterne om deres vejledende planlægning af deres tilbagesendelsesoperationer, herunder om antallet af personer i udsendelsesposition og om de tredjelande, hvortil der sker tilbagesendelse. Medlemsstaterne indsender endnu ikke regelmæssigt disse oplysninger og bør snarest begynde at gøre det, således at instrumentets potentiale kan udnyttes fuldt ud.

Agenturet bør - for at håndtere den ekstra arbejdsbyrde og fuldt ud leve op til forventningerne til det nye mandat - træffe omgående foranstaltninger for at sikre, at ledige stillinger besættes, og at det budget, der er afsat til tilbagesendelsesaktiviteter, bruges fuldt ud.

I sin meddelelse om en mere effektiv tilbagesendelsespolitik i EU - en ny handlingsplan³, som blev offentliggjort samme dag som denne rapport, foreslår Kommissionen, at agenturet skal træffe yderligere foranstaltninger i de kommende måneder for yderligere at intensivere sin støtte til medlemsstaterne i forbindelse med deres tilbagesendelsesaktiviteter. Fremskridtene vil blive vurderet i den næste rapport om operationaliseringen af den europæiske grænse- og kystvagt.

³ COM(2017) 200.

Næste skridt:

Agenturet bør

- *definere de praktiske fremgangsmåder, regler og operationelle opgaver og det juridiske ansvar for udsendelsen af puljens medlemmer for at sikre, at puljerne er klar til udsendelse senest inden udgangen af maj*
- *besætte de ledige stillinger, der er afsat til tilbagesendelsesaktiviteter, senest i juni 2017*
- *sikre, at de finansielle midler, der er afsat til tilbagesendelsesaktiviteter, bruges fuldt ud.*

Medlemsstaterne bør

- *bidrage til puljerne - hvis de endnu ikke har gjort det [Cypern, Italien, Sverige, Liechtenstein og Schweiz] - senest inden udgangen af marts*
- *afhjælpe manglerne i puljerne og sikre, at alle profiler er tilstrækkeligt repræsenteret, senest inden udgangen af marts*
- *omgående begynde hver måned at indsende oplysninger om den vejledende planlægning af nationale tilbagesendelsesoperationer, herunder om antallet af personer i tilbagesendelsesposition og om de tredjelande, hvortil der sker tilbagesendelse.*

3.4. Oprettelse af en klagemekanisme for Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning

For så vidt angår **klagemekanismen**, blev der indgivet to nye klager til agenturet i perioden mellem midten af januar og midten af februar 2017. Den ansvarlige for grundlæggende rettigheder afviste dog begge.

Agenturet skal fortsat forbedre formidlingen af oplysninger om mekanismen, herunder den visuelle adgang til klageformularer på agenturets hjemmeside samt omdelingen af relevante materialer i papirform på de steder, hvortil agenturets udsendelser finder sted.

Den ansvarlige for grundlæggende rettigheder forventes i 2017 at få bevilget endnu en stilling som støtte til varetagelsen af sine opgaver. Den relevante ansættelsesprocedure er endnu ikke indledt. Agenturet skal desuden yderligere undersøge personalebehovet hos den ansvarlige for grundlæggende rettigheder i lyset af den mulige arbejdsbyrde, der er forbundet med gennemførelsen af mekanismen på lang sigt, samt integreringen af de grundlæggende rettigheder i agenturets operationelle aktiviteter.

Næste skridt:

Agenturet bør

- *forbedre formidlingen af informationsmaterialer om klagemekanismen, herunder sikre bedre adgang til klageformularer på agenturets hjemmeside, senest inden udgangen af marts.*

3.5. Bane vej for et bedre operationelt samarbejde med prioriterede tredjelande gennem en standardstatusaftale

For så vidt angår agenturets operationelle samarbejde med prioriterede tredjelande gav bestyrelsen på sit møde den 8.-9. februar den administrerende direktør bemyndigelse til at indlede forhandlinger om en samarbejdsaftale med Niger.

Den 25. januar 2017 vedtog Kommissionen henstillinger til Rådet om bemyndigelse til at indlede forhandlinger med Serbien og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien om de nødvendige **statusaftaler** for udsendelse af europæiske grænse- og kystvagthold til de pågældende lande. Kommissionen bifalder de hurtige fremskridt i Rådet og håber på hurtig vedtagelse af de relevante afgørelser om indledning af formelle forhandlinger. De pågældende tredjelandes kompetente myndigheder skal ikke desto mindre afslutte de nødvendige interne procedurer for forhandling af aftaler med Kommissionen. Serbien og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien forventes at afslutte de nødvendige interne procedurer i de kommende uger. Kommissionen er i løbende kontakt med de to landes myndigheder, således at de formelle forhandlinger kan indledes, så snart de to lande er klar. Kommissionen agter at indgå aftaler med Serbien og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien så hurtigt som muligt.

Næste skridt:

Rådet bør

- *hurtigt give bemyndigelse til, at der indledes forhandlinger med Serbien og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien om de respektive statusaftaler.*

Kommissionen er i løbende kontakt med Serbien og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien og klar til at indlede forhandlingerne, så snart det formelle mandat er vedtaget.

3.6. Hjemstedsaftale

Kommissionen bifalder, at agenturet og Polen har afsluttet de tekniske drøftelser og paraferet udkastet til en hjemstedsaftale den 23. januar 2017. Udkastet til en hjemstedsaftale præciserer og fastsætter, blandt andet, agenturets retlige status og immuniteter, privilegier og skattefritagelser, som agenturet, dets medarbejdere og deres familie indrømmes, det nøjagtige anvendelsesområde for den diplomatiske status, som visse medarbejderkategorier tildeles, og den europæiske uddannelse i

Warszawa. Den indeholder desuden bestemmelser om agenturets nye hovedkvarter i Warszawa.

På sit møde den 8.-9. februar 2017 godkendte bestyrelsen udkastet til hjemstedsaftalen og gav den administrerende direktør mandat til at indgå aftalen på vegne af agenturet. I henhold til den polske lovgivning skal udkastet til aftale ratificeres af det polske parlament, inden det undertegnes endeligt.

Næste skridt:

Polen og Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning bør

- *indgå hjemstedsaftalen i henhold til de respektive procedurer senest den 7. april 2017. I denne henseende opfordres det polske parlament til at ratificere aftalen inden denne dato.*

4. EUROPÆISK SAMARBEJDE OM KYSTVAGTFUNKTIONER

Med henblik på etablering af et europæisk samarbejde mellem myndigheder, der varetager kystvagtfunktioner⁴, blev mandaterne for henholdsvis Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning, Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed og EU-Fiskerikontrolagenturet ændret samtidig i oktober 2016. De tre agenturer spiller en afgørende rolle i at yde fælles informations-, overvågnings- og uddannelses tjenester til nationale myndigheder og tilrettelægge og gennemføre operationer med flere formål inden for havovervågning.

Midt i 2016 blev der på Europa-Parlamentets initiativ lanceret et EU-pilotprojekt, som skulle udvikle og teste de pågældende tjenester og operationer med flere funktioner i tæt samarbejde med og for de nationale myndigheder. Projektet vil blive afsluttet midt i 2017.

Kommissionen arbejder tæt sammen med de tre agenturer for at sikre fuld samhørighed mellem de forskellige politikområder.

4.1. Integreret maritim information

Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed leverer sine integrerede maritime tjenester baseret på skibsrapporteringssystemer og andre overvågningsværktøjer til Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning og EU-Fiskerikontrolagenturet til fordel for de relevante samfund.

Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning leverer de tjenester, det modtager fra Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed, via det europæiske grænseovervågningssystem (EUROSUR) fusionstjenester i form af støtte til grænse- og kystvagter og til fælles operationer koordineret af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning. Disse tjenester omfatter opdagelse, identifikation og

⁴ Kystvagtfunktioner kan omfatte maritim sikkerhed, eftersøgning og redning, grænsekontrol, fiskerikontrol, toldkontrol, generel retshåndhævelse og miljøbeskyttelse.

sporing af fartøjer, detektering af anomalier og overvågning af afgangsteder, hvilket i høj grad øger situationsforståelsen for forholdene til søs og grænse- og kystvagternes reaktionsevne.

De tjenester, som Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed yder til EU-Fiskerikontrolagenturet, gør det nemmere at opdage "ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri". Pr. 19. januar 2017 leverer EU-Fiskerikontrolagenturet via Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed et vigtigt manglende datasæt, nemlig data om fiskerifartøjer⁵, til Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning, som videregiver det til grænse- og kystvagter.

Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed leverer også udvalgte dele af sine integrerede maritime tjenester til en række brugere uden for EU som led i støtteprogrammer (herunder uddannelse og kapacitetsopbygning) til tredjelande i området omkring Middelhavet, Sortehavet og Det Kaspiske Hav med henblik på at lokalisere ulovlige udtømmninger i havet og forurenerne.

4.2. Fælles maritime overvågningstjenester

1. Fjernstyrede luftfartøjssystemer (RPAS)

Et vigtigt manglende redskab til havovervågning er brugen af fjernstyrede luftfartøjssystemer, som dækker det operationelle behov mellem satellitbilleder og fly til havpatuljering. Derfor har Rådet og Europa-Parlamentet afsat 67 mio. EUR for perioden 2017-2020 til etablering af en fælles tjeneste for fjernstyrede luftfartøjssystemer til havovervågning under Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed sammen med Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning og EU-Fiskerikontrolagenturet. I 2016 har de tre agenturer sammen udarbejdet udbudsbetingelser, og den rammeaftale, der blev indgået i februar 2017, omfatter fjernstyrede luftfartøjssystemer med både lang rækkevidde og lodret start/landing. Efter en indledende fase på tre måneder, inklusive tekniske accepttest, vil denne fælles tjeneste for fjernstyrede luftfartøjssystemer være operationel pr. juni 2017. Flyvetilladelser skal udstedes af de civile luftfartsmyndigheder.

Med henblik på at fremme de nationale myndigheders brug af tjenesten for fjernstyrede luftfartøjssystemer vil den blive demonstreret i maj 2017 i det vestlige Middelhav, hvor den merværdi, som den kan tilføre grænsekontrol, eftersøgning og redning, fiskerikontrol og overvågning af havforurening, vil fremgå.

Med henblik på at håndtere de særlige faktorer, der gør sig gældende for det østlige Middelhavsområde, planlægger Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning at teste brugen af fjernstyrede luftfartøjssystemer med lang holdbarhed i denne region senere i 2017, hvilket vil bidrage til de tre agenturers videreudvikling af tjenesten for fjernstyrede luftfartøjssystemer.

⁵ Fartøjsovervågningssystem (FOS).

2. *Tjeneste for fastvingede luftfartøjer*

Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning har på nuværende tidspunkt tre rammeaftaler om overvågningsflyvninger med flere formål. Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning har udviklet en webportal, der giver operatører i de tre agenturer og medlemsstaterne direkte adgang, f.eks. til videostreaming i realtid og rapportering. Der vil blive undertegnet en ny rammeaftale om luftovervågning i fjerde kvartal af 2017.

4.3. Kapacitetsopbygning og operationer med flere funktioner

EU-Fiskerikontrolagenturet udvikler på nuværende tidspunkt, sammen med Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning og Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed, retningslinjer for samarbejde mellem agenturerne om havovervågning.

Alle de elementer, der er beskrevet ovenfor, tjener ét operationelt formål, nemlig at udnytte de tilgængelige oplysninger, tjenester og ressourcer bedst muligt i forbindelse med operationer med flere formål, der gennemføres af agenturerne i Middelhavet sammen med og for de nationale myndigheder.

Næste skridt:

Alle de myndigheder i medlemsstaterne, der udfører kystvagt opgaver, bør

- *bruge de tjenester, som Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning, Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed og EU-Fiskerikontrolagenturet tilbyder, som led i EU's samarbejde om kystvagtfunktioner.*

Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed bør

- *gøre den fælles tjeneste for fjernstyrede luftfartøjssystemer operationel senest i maj 2017.*

Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning og EU-Fiskerikontrolagenturet bør

- *fuldt ud og som en prioritet udnytte den fælles tjeneste for fjernstyrede luftfartøjssystemer i det centrale Middelhavsområde senest i juni 2017.*

De tre agenturer bør

- *som pilotprojekt undersøge, hvordan de oplysninger og tjenester, der leveres som led i EU-samarbejdet om kystvagtfunktioner, også kan bruges til fordel for tilstødende tredjelande, især i Middelhavsområdet.*

5. KONKLUSIONER

Den anden rapport viser, at alle interesserede parter fortsat har arbejdet intensivt med at iværksætte aktiviteterne og redskaberne i henhold til forordningen om den europæiske grænse- og kystvagt for så hurtigt som muligt at sikre en styrket kapacitet til at beskytte de ydre grænser.

Navnlig har de fleste medlemsstater indsendt de nødvendige oplysninger med henblik på sårbarhedsvurderingen, hvilket er et vigtigt skridt for at opnå en effektiv forebyggende tilgang. De hurtige fremskridt i Rådet i form af den forventede hurtige vedtagelse af Rådets afgørelser om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede de formelle forhandlinger med Serbien og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien om statusaftalerne viser, at operationaliseringen af den europæiske grænse- og kystvagt fortsat er en politisk prioritet.

Medlemsstaterne bør dog træffe yderligere foranstaltninger for snarest at sikre fuld operationel kapacitet for udrykningsstyrken, navnlig afhjælpe manglerne i udstyrspuljen til hurtig udrykning, og videreføre den fælles indsats for at støtte medlemsstater i frontlinjen i den effektive forvaltning af de ydre grænser med de nødvendige udsendelser til de igangværende fælles operationer. Medlemsstaterne skal også udnytte det styrkede agenturs potentiale til bistand til tilbagesendelsesoperationer ved at underrette agenturet om deres vejledende planlægning af tilbagesendelsesoperationer.

Kommissionen opfordrer Rådet til at drøfte fremskridtene med udgangspunkt i denne rapport og godkende de foreslåede konkrete skridt hen imod operationaliseringen af den europæiske grænse- og kystvagt.

I foråret 2017 vil Kommissionen igen aflægge rapport om de fremskridt, der er gjort med at styrke de ydre grænser.